

Onderwerp: Vaststellen 'Toekomstvisie+; Overbetuwe verbindt...'

Ons kenmerk: 09RV000059

Programma(speerpunt): Toekomstvisie verder ontwikkelen en uitwerken

Nummer: -

Elst, 9 juni 2009

AAN DE RAAD

1. Samenvatting

De 'Toekomstvisie+; Overbetuwe verbindt...' is gereed voor vaststelling. Deze visie is het vervolg op het 4^e toekomstscenario dat u in 2004 richtinggevend hebt vastgesteld. Na het doorlopen van een intensief communicatietraject, is het ontwerp van de visie opgesteld¹.

In maart 2009 gaf u dit ontwerp vrij voor de inspraak; er zijn 20 reacties ontvangen. Diverse reacties hebben geleid tot wijzigingsvoorstellen voor de toekomstvisie. U kunt dit nalezen in twee eindverslagen waarin de reacties van inwoners en medeoverheden beantwoord zijn.

De Toekomstvisie+ fungeert na vaststelling als overkoepelend kaderstellend visiedocument. Doelstelling is Overbetuwe verder te ontwikkelen als een onderscheidende, krachtige gemeente, voortbouwend op kwaliteiten in de omgeving en samenleving. Hiervoor zijn de gewenste identiteit en 4 kernopgaven in de visie benoemd. Via 21 opgaven vindt al een doorkijk plaats naar projecten en activiteiten.

De vastgestelde Toekomstvisie+ is - samen met het komende raad- en collegeprogramma - de inhoudelijke component binnen het proces van strategische beleidsontwikkeling. Ook is de visie na vaststelling hét vertrekpunt voor uitgewerkte (sectorale) beleidsnota's. De Toekomstvisie+ is tevens de verplichte ruimtelijke structuurvisie. Met een vastgestelde Toekomstvisie+ voldoet Overbetuwe aan deze wettelijke plicht. De Toekomstvisie+ is (als structuurvisie) tevens een legitimatie voor kostenverhaal in de vorm van de zogenaamde 'bijdrage ruimtelijke ontwikkeling'.

Na vaststelling zenden wij de eindverslagen inspraak en overleg toe aan degenen die een reactie hebben ingediend. Ook publiceren wij de Toekomstvisie+ en het besluit omtrent vaststelling. Tenslotte ontvangen alle huishoudens in de gemeente een publieksversie. Dit is een aantrekkelijke folder die de hoofdlijnen van de visie+ in duidelijke taal verwoord.

2. Waarom naar de raad

In de programmabegroting 2008-2011 hebt u het verder ontwikkelen en uitwerken van de Toekomstvisie als speerpunt benoemd. Dit als vervolg op vaststelling van het toekomstscenario 4 'Evenwicht in Mooi Overbetuwe' in november 2004. Na het raadbesluit over het 'Plan van Aanpak; Toekomstvisie nieuwe stijl' en het doorlopen van een intensief communicatietraject, is het ontwerp van de visie opgesteld¹.

Op 3 maart 2009 besloot u het ontwerp van de Toekomstvisie+ vrij te geven voor de inspraak. Dit als vervolgstap in het communicatietraject vanaf mei 2008. Na een kennisgeving (in Het Gemeentenieuws en op www.overbetuwe.nl) én een persoonlijke brief aan allen die in het voortraject werden geraadpleegd, zijn er 20 reacties ontvangen.

¹ De bijlage bevat een overzicht van relevante processtappen in de vorm van een historische paragraaf.

Sommige insprekers hadden hun inbreng al vóór 3 maart ingediend; een voorbeeld hiervan is de enquête door leerlingen uit 4 Havo van het Over Betuwe College.

Alle reacties zijn samengevat in twee eindverslagen; één voor de inspraakreacties van inwoners en één voor de overlegreacties van medeoverheden. In de eindverslagen leest u dat diverse reacties hebben geleid tot wijzigingsvoorstellen voor de Toekomstvisie+. De gemeenteraad is nu bevoegd beide eindverslagen vast te stellen.

Daarmee is vaststelling van de definitieve Toekomstvisie+ aan de orde. Op basis van artikel 108 Gemeentewet en 2.1 Wet ruimtelijke ordening (Wro) is de raad hiervoor het bevoegde bestuursorgaan. Met vaststelling eindigt het 'maaktraject' van de Toekomstvisie+ en begint tegelijkertijd het traject van uitwerking.

3. Doelstelling en beoogd meetbaar effect

De toekomstvisie geeft - als overkoepelend kaderstellend visiedocument - richting aan het beleid en handelen van de gemeente Overbetuwe. Voor de ruimtelijke onderdelen is de visie ook een structuurvisie die verplicht is op basis van de nieuwe Wro.

Doelstelling van de Toekomstvisie+ is Overbetuwe verder te ontwikkelen als een onderscheidende, krachtige gemeente die voorbouwt op de aanwezige omgevingskwaliteiten en kwaliteiten in de samenleving. Hiervoor zijn de gewenste identiteit en vier kernopgaven in de visie benoemd. Op basis hiervan zijn er 21 opgaven geformuleerd die een doorkijk geven naar projecten en activiteiten.

Na vaststelling van de toekomstvisie kan uitwerking van deze strategische visie voorbereid worden. Een definitieve doorvertaling van de Toekomstvisie+ laat op zich wachten totdat het nieuwe raad- en collegeprogramma bekend zijn. Tevens is de vastgestelde visie hét vertrekpunt voor uitwerking in (sectorale) beleidsnota's.

Als structuurvisie actualiseert de Toekomstvisie+ het strategische deel van de Kadernota Visie op Ruimte. Dit geldt niet voor het uitgewerkte deel van de Kadernota; het tactische niveau (bijvoorbeeld de beschrijvingen per kern). Nu al intrekken van de Kadernota zou betekenen dat voor grote delen van Overbetuwe geen tactisch ruimtelijk beleid bestaat. Nadat voor alle kernen en het buitengebied actuele bestemmingsplannen beschikbaar zijn, kan intrekken van de Kadernota naar verwachting wel aan de orde zijn. Dit aspect nemen wij mee bij het actualiseren van de Toekomstvisie+ (zie paragraaf 5).

Als structuurvisie is de Toekomstvisie+ ook een legitimatie voor kostenverhaal in de vorm van de zogenaamde 'bijdrage ruimtelijke ontwikkeling' (6.24 Wro). Deze bijdrage wordt gewenst in grondexploitatieovereenkomsten bij nieuwbouwplannen en komt ten gunste van ontwikkelingen op het gebied van vooral landschap, natuur en recreatie. U vindt deze in de bijlage 'Uitwerking grondbeleid Wro' van de Toekomstvisie+. Tenslotte kan de structuurvisie een grondslag zijn voor het vestigen of verlengen van een voorkeursrecht.

4. Argumenten en alternatieven

Met de Toekomstvisie+ is de 'paraplu boven de beleidsontwikkeling' beschikbaar. Hiervoor moest de visie integraal opgezet worden. We hebben hierbij gebruik gemaakt van de zogenaamde lagenbenadering. Naast de gebruikelijke 3 lagen voor ondergrond, netwerken en occupatie is een 4^e laag als 'plus' toegevoegd. Dit betreft het sociaal maatschappelijk functioneren van gebieden.

Het merendeel van de 20 reacties gaat in op de ruimtelijke onderdelen en hiermee op de eerste 3 lagen. Hiermee is de 4^e laag helaas weinig het onderdeel van debat geweest. In de beantwoording van reacties hebben - in het geval deze 4^e laag nadrukkelijk aan de orde is - getracht deze belangrijke verbinding toch te verduidelijken.

Daarnaast stellen wij nog enkele 'ambtshalve wijzigingen' voor. Dit betreft tekstuele aanscherpingen als gevolg van een verdiepingsslag en juridische verbeteringen ten behoeve van grondbeleid (waaronder legitimatie van kostenverhaal).

5. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Na raadsvaststelling plaatsen wij een kennisgeving in Het Gemeentenieuws. Daarmee treedt de Toekomstvisie+ in werking.

De visie stelt dat elke raadsperiode uitgesproken zou moeten worden of de koers en richting van de Toekomstvisie+ nog geldig zijn. Wij stellen voor - op basis van evaluatie - iedere vier jaar te bezien of de Toekomstvisie+ nog juiste koers aangeeft. Daarmee kan de visie geactualiseerd dan worden als dit aan de orde is. In dat geval kan de tijdshorizon van 2020 ook naar een later jaartal worden verplaatst.

6. Communicatie

Als u de eindverslagen inspraak en overleg hebt vastgesteld, sturen wij deze aan degenen die een reactie hebben ingediend. Hiermee ontvangen zij het gemeentelijke antwoord op hun brief over de Toekomstvisie+.

Als u de definitieve Toekomstvisie+ heeft vastgesteld, publiceren wij deze op www.overbetuwe.nl. Via een persbericht en een artikel in Het Gemeentenieuws communiceren wij hierover.

Enkele weken later ontvangen alle huishoudens in de gemeente Overbetuwe een publieksversie. Dit is een aantrekkelijke folder die de hoofdlijnen van de Toekomstvisie+ in duidelijke taal verwoord. Hiermee wordt het communicatietraject vanaf mei 2008 afgesloten. Tegelijkertijd is hiermee de strategische koers van de gemeente Overbetuwe algemeen bekend. Dit is van belang voor iedereen die hier woont, werkt, recreëert, et cetera. Het is belangrijk dat iedereen deze koers kent. Zo kan betere afstemming met plannen/visies van derden plaatsvinden waardoor de kans op het behalen van bestuurlijke doelen wordt vergroot.

7. Kosten, baten en dekking

Voor de laatste fase in het proces van de Toekomstvisie+ zijn nog voldoende middelen beschikbaar binnen het programma 'Dienstverlening, bestuur en organisatie'.

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

Th.M.M. Hoex.

E. Tuijnman.

8. Relevante stukken

1. Eindverslag inspraak Toekomstvisie+ (versie 1.1);
2. Eindverslag overleg medeoverheden (versie 1.1);
3. 'Toekomstvisie+; Overbetuwe verbindt...' (versie 9 juni 2009).

Portefeuillehouder: F.M.J. van Rooijen

Behandelend ambtenaar voor technische vragen: S.W.A. Tempelman,
telefoon: (0481) 362300, e-mail: s.tempelman[apenstaartje]overbetuwe.nl

Bijlage: historische paragraaf Toekomstvisie+

2 september 2003	Gemeenteraad stelt de 'Raadsopdracht Toekomstvisie' vast. Centrale vraag was: "Hoe ziet de gemeente er over tien jaar uit en wat gaan wij daarvoor doen?"
januari 2004	Discussiestuk 'Overbetuwe naar 2015, van keuzen naar kaders' komt beschikbaar. Dit discussiestuk was ter voorbereiding van debat.
22 april 2004	Discussiebijeenkomst van raads- en commissieleden. Men bespreekt drie verschillende toekomstscenario's: 1. Groene Oase; 2. Vrije Groei; 3. Groei in oost, groen in west.
25 mei 2004	Raadsvoorstel om een 4 ^e toekomstscenario vast te stellen: 'Evenwicht in Mooi Overbetuwe'. Het agendapunt wordt aangehouden en uiteindelijk door de raad terug verwezen naar de commissie om nader uit te werken.
2 september 2004	Gezamenlijke vergadering van de commissies Burger en Ruimte om een voorstel voor de raad voor te bereiden. De commissies adviseren met een procedurevoorstel te komen, omdat men het raadsvoorstel niet rijp acht voor behandeling. Drie vragen van de commissie: 1. Inspraaktraject inwoners; 2. Keuze voor een scenario; 3. vervolgprocedure. Daarnaast zijn de commissies van mening dat de samenhang tussen de ruimtelijke en sociale infrastructuur wordt gemist.
30 november 2004	Raadsbesluit over het toekomstscenario 4 'Evenwicht in Mooi Overbetuwe'. Ten aanzien van het raadsvoorstel worden in het besluit nog de volgende overwegingen toegevoegd: 1. Toekomstscenario 4 wordt richtinggevend vastgesteld. 2. Raadplegen van de inwoners vindt plaats bij nadere uitwerking, respectievelijk per deelvisie. 3. B&W krijgt opdracht om: - Scenario 4 verder uit te werken (zo mogelijk in de vorm van een structuurplan); - Scenario 4 te toetsen middels een interactief proces onder leiding van de raad; - De visie die volgt uit het scenario ter besluitvorming voor te leggen aan de raad.
januari 2005	Uitwerking deelvisie Sociale Infrastructuur. Ter uitwerking van het raadsbesluit van november 2004 is de raad gevraagd akkoord te gaan met de uitwerking van de deelvisie over sociale infrastructuur. Reden hiervoor was dat er op andere gebieden al deelvisies lagen: Kadernota Visie op Ruimte, Breed Welzijnsbeleid, Woonvisie, Accommodatiebeleid, rapportage commissie STA en de Sociaal Economische Beleidsvisie.
oktober 2005	B&W legt een discussiestuk voor aan de raadsleden over de deelvisie sociale infrastructuur. B&W geeft de raadsleden in overweging het stuk te benutten voor de komende verkiezingen. Een definitieve versie is daarna niet meer gemaakt c.q. vastgesteld.
22 maart 2006	Vaststelling raadsprogramma 2006-2010. Dit programma bevat de opgave tot het opstellen samenhangend structuurplan dat: - De Toekomstvisie verder uitwerkt; - Een basis geeft voor vraag voorzieningen kernen. B&W stelt een collegeprogramma op waarin het raadsprogramma wordt uitgewerkt.

16 mei 2006	Raad stemt in met 'Collegeprogramma 2006-2010'. Bij het programma Ruimtelijke Ordening is opgenomen dat B&W een structuurplan te beperkt acht vanwege het ontbreken van integraliteit. Daarom wordt het proces van de Toekomstvisie afgemaakt. Inwoners en organisaties worden interactief betrokken. Voor het interactieve proces van de Toekomstvisie stelt de raad € 100.000 beschikbaar.
6 november 2007	Vaststelling 'Programmabegroting 2008-2011'. Het verder ontwikkelen en uitwerken van de Toekomstvisie is speerpunt binnen het programma 'Dienstverlening, Bestuur en Organisatie'.
	Fase 1: Plan van Aanpak
november 2007	Voorstel nieuwe projectopdracht Toekomstvisie+, inclusief de verplichte gemeentelijke structuurvisie als bedoeld in de nieuwe Wet ruimtelijke ordening.
december 2007	Start aanbestedingstraject extern bureaus.
april 2008	Gunning aan Arcadis.
27 mei 2008	De raad stemt in met het vervolgproces (plan van aanpak) en de interactieve participatie (communicatieplan) voor de Toekomstvisie+.
	Fase 2: Analyse
juni & juli 2008	Er is een kenschets gemaakt van de huidige situatie en het huidige beleid. Daarnaast zijn algemene trends en ontwikkelingen in Nederland op een rij gezet. Deze ontwikkelingen zijn vertaald naar de situatie in Overbetuwe. Ook zijn groepsgesprekken gevoerd met diverse vertegenwoordigers in onze samenleving. Gesproken is met de dorpsraden en wijkplatforms, ondernemersverenigingen, onderwijs, zorg, welzijn, landbouw en natuurorganisaties. De huidige situatie (gecombineerd met trends en ontwikkelingen) is zo 'ingekleurd' aan de hand van deze groepsgesprekken.
6 augustus 2008	Nieuwsbrief nr. 1 met daarin een weergave van alle groepsgesprekken.
	Fase 3: Strategische Keuzes
26 september 2008	De notitie 'Strategische keuzes Toekomstvisie+' is gereed. Op basis van deze notitie worden er vragen en keuzes voorgelegd aan verschillende doelgroepen. Dit interactieve traject heeft de vorm van 'raadplegen'. Dit betekent dat inwoners hun wensen uitspreken voor de toekomst. Uiteindelijk neemt de gemeenteraad het definitieve besluit.
	Fase 4: Dialoog en richtingsbepaling
4 oktober 2008	Vragen worden aan inwoners voorgelegd op de Dag van de Toekomst.
9 oktober 2008	Vragen worden voorgelegd aan vertegenwoordigers uit onze samenleving ² , zoals die in juni/juli ook hebben deelgenomen.
oktober 2008	Vragen worden aan inwoners voorgelegd via het digitaal burgerpanel. Onderzoeksbureau TNS-Nipo houdt hiervoor een onderzoek onder de inwoners van de gemeente Overbetuwe.
oktober 2008	Daarnaast is de notitie 'Strategische keuzes Toekomstvisie+' ook via de gemeentelijke website bekend gemaakt.
20 oktober 2008	Nieuwsbrief nr. 2 verschijnt met daarin o.a. een verslag van de Dag van de Toekomst.
23 oktober 2008	De gemeenteraad heeft gesproken over de thema's van de Toekomstvisie+. Met stemkastjes hebben de raadsleden hun mening gegeven en vervolgens hebben zij hierover gediscussieerd.

² De opkomst bij deze bijeenkomst was - ondanks vele (tijdig verzonden) uitnodigingen - erg laag.

	Fase 5: ontwerp Toekomstvisie+
t/m december 2008	Aan de hand van alle meningen, gesprekken, discussies en gegevens wordt werd het ontwerp van de Toekomstvisie+ opgesteld.
13 januari 2009	B&W beslist het ontwerp van de Toekomstvisie+ door te geleiden naar het presidium t.b.v. besluitvorming in de gemeenteraad over het vrijgeven voor de inspraak.
3 maart 2009	De gemeenteraad geeft het ontwerp van de Toekomstvisie+ vrij voor inspraak.
22 april 2009	De inspraaktermijn van 6 weken eindigt. Tot en met deze datum kon men schriftelijke reacties op het ontwerp van de Toekomstvisie kenbaar maken.
t/m 27 mei 2009	Beoordeling van de 20 reacties en opstellen van de definitieve Toekomstvisie+.

